

Ιστορίες από την έκδοση ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΙ

Εγκαίνια έκθεσης: Δευτέρα 13 Οκτωβρίου 2025, ώρα 20:00
Διάρκεια έκθεσης: 15 Οκτωβρίου 2025 – 11 Ιανουαρίου 2026

Μουσείο Μπενάκη Ελληνικού Πολιτισμού

Press Kit:

<https://www.dropbox.com/scl/fo/qfdaebjo8skfn1xxqhr5o/AHckGmLkrVJPiXuwKzdqBWo?rlkey=bsscw20xnrq1wpq53jvnra0wj&dl=0>

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Τη **Δευτέρα 13 Οκτωβρίου 2025** στις **20:00** στο Μουσείο Μπενάκη Ελληνικού Πολιτισμού (Κουμπάρη 1), εγκαινιάζεται η έκθεση με τίτλο «**Οι ιστορίες πίσω από την έκδοση ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΙ**», αποτέλεσμα της σημαντικής συνεργασίας του **Μουσείου Μπενάκη** με το **Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας**. Την επιστημονική επιμέλεια της έκθεσης έχουν αναλάβει οι Ξένια Πολίτου και Σταλίνα Βουτσινά εκ μέρους του Μουσείου Μπενάκη και οι Παρή Καλαμαρά, Σάββας Καράμπελας και Χρυσαλένα Αντωνοπούλου εκ μέρους του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας. Για τον μουσειογραφικό σχεδιασμό της έκθεσης υπεύθυνος είναι ο Παύλος Θανόπουλος.

Η έκθεση φωτίζει τη μακροχρόνια προετοιμασία της εμβληματικής έκδοσης του Μουσείου Μπενάκη *Ελληνικά έθνικά ενδυμασία*, η οποία υπήρξε ορόσημο στη μελέτη των ελληνικών ενδυμασιών και αποτελεί αφορμή για την αφήγηση πολλαπλών ιστοριών γύρω από την κοινωνία του Μεσοπολέμου. Η έκδοση συνιστά προσωπικό εγχείρημα του Αντώνη Μπενάκη, ο οποίος υπογράφει την επιμέλεια των δύο τόμων (1948, 1954) και επιλέγει τους συντελεστές: τον ζωγράφο Nicolas Sperling, Ρώσο εμιγκρέ που συναντά ο Μπενάκης στην Αίγυπτο τη δεκαετία του 1920, την ήδη καταξιωμένη από την ίδια δεκαετία λαογράφο Αγγελική Χατζημιχάλη και την βιομηχανία Γραφικών Τεχνών Ασπιώτη-ΕΛΚΑ ΑΕ, η οποία μετρά ήδη 30 χρόνια επιτυχημένης λειτουργίας την εποχή κατά την οποία της ανατίθεται η έκδοση.

Οι εργασίες για την έκδοση ξεκινούν το 1930, έναν χρόνο πριν το Μουσείο Μπενάκη ανοίξει τις πόρτες του στο κοινό. Η προετοιμασία της διατρέχει μέρος του Μεσοπολέμου και αποτυπώνει τις ιδεολογικές και αισθητικές τάσεις της αστικής κοινωνίας της εποχής, μιας κοινωνίας η οποία, μεταξύ άλλων, «ανακαλύπτει» την ελληνική λαϊκή τέχνη και επενδύει στην έννοια της ελληνικότητας.

Παράλληλα, στην έκθεση το έντυπο λεύκωμα μαζί με τα τεκμήρια της παραγωγής του από το αρχείο της Ασπιώτη-ΕΛΚΑ, που σήμερα απόκειται στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας, στοιχειοθετούν με απτό τρόπο την ανάπτυξη της ελληνικής τυπογραφικής βιομηχανίας, τα χαρακτηριστικά των ανθρώπων που τη στελέχωναν, τους τεχνολογικούς πειραματισμούς στον τομέα της λιθογραφίας και τα πρώτα βήματα των γραφικών τεχνών.

Παρουσιάζοντας υλικό και από τους δύο φορείς, η έκθεση φιλοδοξεί να αναδείξει τις συνισταμένες που καθόρισαν την υλοποίηση του εκδοτικού αυτού εγχειρήματος: το ενδιαφέρον της αστικής τάξης του μεσοπολέμου για τη λαϊκή τέχνη· τη συλλεκτική στρατηγική του Αντώνη Μπενάκη, με έμφαση στη συλλογή ενδυμασιών· το καλλιτεχνικό προφίλ του μικρογράφου Nicolas Sperling· την πολυσχιδή προσφορά της Αγγελικής Χατζημιχάλη στη λαογραφική έρευνα· τη δυναμική μιας επιχείρησης του κλάδου της τυπογραφίας που καθόρισε την εξέλιξη των γραφικών τεχνών στην Ελλάδα· την πρωτοποριακή τεχνολογία που εφάρμοσε η Ασπιώτη-ΕΛΚΑ κατά την εκτύπωση των πινάκων.

Ανάμεσα στα βασικά εκθέματα περιλαμβάνονται:

- Οι δύο τόμοι της συλλεκτικής έκδοσης.
- Υδατογραφίες του Nicolas Sperling για την εικονογράφηση του λευκώματος, καθώς και σχέδια του ζωγράφου που αξιοποιήθηκαν κατά τη φιλοτέχνηση των υδατογραφιών.
- Σημειώσεις, φωτογραφίες και σχέδια της Αγγελικής Χατζημιχάλη, υλικό που συγκέντρωσε για τη σύνταξη των ερμηνευτικών κειμένων της έκδοσης.
- Επιλεγμένες φορεσιές ή μεμονωμένα ενδύματα από τη συλλογή του Μουσείου Μπενάκη που αποδίδονται εικαστικά στην έκδοση.

- Αρχειακό και φωτογραφικό υλικό που φωτίζει το εγχείρημα του Αντώνη Μπενάκη και τη σύνδεσή του με τη συλλογή του Μουσείου, τον κοινωνικό του περίγυρο και την εποχή.
- Υλικό από τα στάδια παραγωγής του λευκώματος από το αρχείο της Ασπιώτη-ΕΛΚΑ: τυπογραφικοί τσίγκοι, αποχρωματισμοί-σκάλες χρωμάτων, φιλμ, γυάλινες πλάκες αποχρωματισμών, λυτά τυπογραφικά φύλλα.
- Αρχειακά τεκμήρια για την ιστορία του τυπογραφείου, τη συνεργασία του με το Μουσείο Μπενάκη και τον αντίκτυπο της έκδοσης.
- Φύλλα γραμματοσήμων της δεκαετίας 1970 τα οποία αναπαράγουν επιλεγμένες ενδυμασίες από το λεύκωμα.

Η έκθεση θα συνοδεύεται από κατάλογο με κείμενα της ομάδας των επιμελητών, τα οποία φωτίζουν τις ποικίλες πτυχές της εκδοτικής διαδικασίας του λευκώματος. Ο κατάλογος είναι συνέκδοση των δύο διοργανωτών, του Μουσείου Μπενάκη και του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Ξεναγήσεις για το κοινό θα πραγματοποιηθούν από τα μέλη της επιμελητικής ομάδας: Ξένια Πολίτου και Σταλίνα Βουτσινά από το Μουσείο Μπενάκη, Παρή Καλαμαρά, Σάββα Καράμπελα και Χρυσάλενα Αντωνοπούλου από το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας και τον Παύλο Θανόπουλο που έχει αναλάβει το σχεδιασμό της έκθεσης, τα ονόματα των οποίων θα ανακοινώνονται κάθε μήνα.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Σάββατο, 18/10/2025, ώρα 12:00, Ξένια Πολίτου, Επιμελήτρια Συλλογής Νεοελληνικού Πολιτισμού Αιγέας ΑΜΚΕ

Πέμπτη, 23/10/2025, ώρα 18:00, Παρή Καλαμαρά, Επικεφαλής Ιστορικού Αρχείου Εθνικής Τράπεζας

Πέμπτη, 30/10/2025, ώρα 18:00, Σταλίνα Βουτσινά, Ιστορικός Τέχνης

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Σάββατο, 1/11/2025, ώρα 12:00

Πέμπτη, 6/11/2025, ώρα 18:00

Σάββατο, 8/11/2025, ώρα 12:00

Πέμπτη, 13/11/2025, ώρα 18:00

Σάββατο, 15/11/2025, ώρα 12:00

Πέμπτη, 20/11/2025, ώρα 18:00

Σάββατο, 22/11/2025, ώρα 12:00

Πέμπτη, 27/11/2025, ώρα 18:00

Σάββατο, 29/11/2025, ώρα 12:00

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη, 4/12/2025, ώρα 18:00

Σάββατο, 6/12/2025, ώρα 12:00

Πέμπτη, 11/12/2025, ώρα 18:00

Σάββατο, 13/12/2025, ώρα 12:00

Πέμπτη, 18/12/2025, ώρα 18:00

Σάββατο, 20/12/2025, ώρα 12:00

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Σάββατο, 3/1/2026, ώρα 12:00

Σάββατο, 10/1/2026, ώρα 12:00

Περιορισμένος αριθμός θέσεων.

Η συμμετοχή στις ξεναγήσεις επιβαρύνει το εισιτήριο της έκθεσης κατά €2.

Δυνατή η προαγορά εισιτηρίου στο

https://tickets.benaki.org/index.php?option=com_sppagebuilder&view=page&id=9&Itemid=407&lang=el

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η συνεργασία των Τμημάτων Εκπαίδευσης του Μουσείου Μπενάκη και του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας, οδήγησε στο σχεδιασμό ενός νέου εκπαιδευτικού προγράμματος, ειδικά για την έκθεση, που απευθύνεται σε σχολικές ομάδες (Στ' Δημοτικού-Γ' Λυκείου). Το πρόγραμμα «Ένα λεύκωμα, οι πρωταγωνιστές και το όραμα μιας εποχής», επιδιώκει να ανασυρθεί από τη λήθη και να καταγραφεί στη μνήμη των νεότερων το λεύκωμα-σταθμός στην Αθήνα του Μεσοπολέμου, που περιλαμβάνει παραδοσιακές φορεσιές από όλη την Ελλάδα.

Επίσης, προγραμματίζεται η διοργάνωση μιας γιορτινής συνάντησης του τακτικού προγράμματος «Ώρα για μουσείο», για επισκέπτες με δυσκολίες μνήμης και αρχόμενη άνοια.

Πληροφορίες: [Μουσείο Μπενάκη / Τμήμα Εκπαίδευσης](#)

Δευτέρα-Παρασκευή, 210 3671067-69

education@benaki.org

ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Τέλος, το Μουσείο Μπενάκη και το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας διοργανώνουν δύο ημερίδες που θα αναπτύξουν ακόμα περισσότερο τις θεματικές της έκθεσης.

Οι ημερίδες θα διεξαχθούν στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας, Γ' Σεπτεμβρίου 146, τις ακόλουθες ημερομηνίες με τις παρακάτω θεματικές:

Παρασκευή, 19 Δεκεμβρίου 2025, 17:00-20:00:

«Φορεσιές ζωγραφιστές, 20ός αι.- αρχές 21ου αι. Ζητήματα απεικόνισης»,
σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Ενδυμασιολογίας.

Πέμπτη, 8 Ιανουαρίου 2026, 17:00-20:00:

«Συλλογές, πηγές και έρευνα γύρω από την ιστορία της Τυπογραφίας στην Ελλάδα».

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ
THE FRIENDS OF THE BENAKI MUSEUM

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ

ΙΡΙΣ ΞΥΛΑ ΞΑΝΑΛΑΤΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ

ΚΥΡ·ΓΙΑΝΝΗ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΣΤΑΘΕΡΑ ΤΟ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΜΟΝΙΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ

SAMSUNG

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΜΟΝΙΜΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ

HASHTAG ΕΚΘΕΣΗΣ:
[#hellenicCostumeStories](#)

@TheBenakiMuseum FIND US

[benaki.org](#)

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ | Κουμπάρη 1, 106 74 Αθήνα | 210 3671 000 | [benaki.org](#) |
Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή: 10:00-18:00, Πέμπτη: 10:00-00:00,
Τρίτη: κλειστά | Τιμή εισιτηρίου έκθεσης: €9, €7.